Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 210 (960) ♦ Четвер, 3 листопада 1994 року ♦ Ціна договірна

ГОДІ СКАРЖИТИСЯ. ЧАС ПРАЦЮВАТИ!

Придивіться, прислухайтесь. З газет, радіо, з телеекранів, навіть з найвищих трибун — безкінечні жахи: все валиться, народ умирає... Комусь, видно, як кажуть сьогодні, вигідно залякувати нас. Щоб тремтіли, послухами були. Щоб потім розподіляти те, що ми зробимо. Як було це десятиліттями.

Та придивімося пильніше. Молодь ходить одягнута, як ніколи. На базарах повно всього, в тому числі одягу, взуття, інших речей, котрих ми й не бачили сімдесят років.

Дорого? Так. Але погодьмося, як по правді, такі речі варті добрих грошей. Отож, не скаржитися нам треба, а краще й більше працювати. Усім і кожному. Як то на знаменитому Харківському тракторному — тут тепер мають численні замовлення на трактори. Як на Березнянській птахофабриці на Чернігівщині, де тепер виробляють не тільки м'ясо, а й до м'яса. Як в унікальному підприємстві «Маїс» на Черкащині. Як...

Власне, таких колективів — і великих, і малих — дедалі більше. І це радує. Вони не скаржаться на «об'єктивні причини» та «оборванные связи», а шукають і ставлять на службу ділу резерви, зв'язки...

(Читайте про все це на 3-й стор.).

На знімках: майстри «золотої» кукурудзи з підприємства «Маїс»; фірмовий магазин Березнянської птахофабрики у Чернігові.

Фото Геннадія КОРНІЙЦЯ та Валерія ІНЮТІНА.

Абзац з листа

Тільки й чути від людей, яким довірена влада, що вони готові все зробити, щоб ощасливити бідолашний народ, але потрібна нова законодавча база. Інші виглядають імпортну техніку. Треті взагалі дивляться на Захід — чекають допомоги. І сидять. Але згадаймо історію: в післявоєнні роки постали з руїн заводи і фабрики, випускали товари навіть на примітивному обладнанні. Я не проти удосконалення наших законів, не проти імпортного устаткування. Але всі мають зрозуміти: це наш клопіт. Всі і кожен маємо крутитися, заробляти гроші на нове і не сподіватися на доброго дядю, який нас ощасливить. Давайте нарешті працювати!

Георгій ЩЕКУНІН, юрист.

Полтава.

Продиктовано в номер

Телефонна розмова президентів

Минулого вівторка за ініціативою українського Президента Л.Кучми відбулася його телефонна розмова з Президентом Росії Б.Єльциним. Лідери двох держав докладно обговорили питання двосторонніх відносин, а також перспективи взаємодії України й Російської Федерації на міжнародній арені.

З високими почестями

Планують, що візит Президента України Л.Кучми до Сполучених Штатів Америки розпочнеться 20 листопада. Про це повідомив начальник управління країн Європи та Америки українського зовнішньополітичного відомства Ю.Богаєвський. Очікується, що Л.Кучма у Нью-Йорку виступить на сесії Генеральної Асамблеї ООН, зустрінеться з представниками української громади. У Вашингтоні українського Президента з високими почестями прийме глава американської адміністрації Б.Клінтон.

Вони заклали підгрунтя і зброєю, і словом Божим

Вихідним днем було 1 листопада на Львівщині. Так ухвалила Львівська обласна Рада у зв'язку з 76-річчям Західно-Української Народної республіки. А для збереження балансу робочого часу запропоновано оголосити робочим днем 5 листопада або будь-який інший день за рішенням трудового колективу. З нагоди свята у Львівському оперному театрі відбувся урочистий вечір, у всіх районах та містах області відбуваються урочисті акції, вшанування пам'яті січових стрільців.

Чотири посли у Луцьку

Тут побували чотири Надзвичайні і Повноважні Посли в Україні: Фінляндії — Ерік Ульфстед, Норвегії — Кьовінт Ундхайм, Швеції — Мартін Халквіст, Данії — Крістіан Фабер Род. Прибули вони з нагоди дворіччя діяльності благодійного представництва Скандинавської дитячої місії на Волині, яку очолює президент цієї місії в Україні Бо Валленберг. За цей час допомогу отримали більш як 200 волинських дітей. За кордоном було оздоровлено 100 дітей з радіоактивно забруднених районів області.

Високі гості мали розмову з головою обласної Ради Борисом Климчуком. Йшлося про можливості Волині для економічного співробітництва з цими європейськими державами, їх окремими містами та промисловими підприємствами. Особливий наголос робився на співпраці в галузі медицини, освіти. Тепер сподіватимемося, що за послами на Волинь прибудуть ділові люди, бізнесмени і підприємці, які допоможуть поліщукам налагодити виробництво.

Ще одна підземна трагедія

Вчора Донеччина провела в останню путь трьох загиблих вибійників шахти імені Артема виробничого об'єднання «Дзержинськвугілля».

Трагедія сталася останнього дня жовтня. На горизонті понад 1000 метрів стався викид великої кількості вугілля. Шахтарі потрапили у кам'яний мішок, звідки їм і не поталанило вибратися. Сім'ям загиблих надають матеріальну допомогу. У Дзержинську працює спеціальна комісія, що має остаточно з'ясувати причини чергової трагедії на шахтах Донбасу... Сумна статистика: майже щомісяця на наших вугільних підприємствах — трагічні випадки. На кожен мільйон тонн видобутого палива — 4 смерті у шахті. За цим страшним показником Україна посідає перше місце серед вугледобувних країн світу...

Хочете мати квартиру? Купуйте лотерейні білети

Саме двокімнатні квартири в Києві і Дніпропетровську, автомобілі різних марок, побутова й оргтехніка та інші виграші будуть розіграні в першій національній благодійній журналістській лотереї, яку проводить Спілка журналістів України з допомогою тижневика «Свое дело» і «Приватбанку». Якщо всі лотерейні білети реалізують — а їх видруковано 5 мільйонів, то в тиражі буде розіграно майже 22 тисячі виграшів на загальну суму 62,5 мільярда карбованців. А сам розіграш, який відбудеться 25 грудня в Києві, пройде як велике шоу.

Виручені від реалізації білетів кошти будуть спрямовані на розв'язання соціальних потреб журналістських колективів, на підтримку журналістів-ветеранів.

Підтримка курсу Президента

Відбулося засідання депутатської групи «Реформи», на якому обговорені останні кадрові зміни у складі уряду України.

Депутати підтвердили свою підтримку програми економічних реформ, викладеної Президентом України Л.Кучмою у парламенті.

Члени групи В.Лановий, В.Ємельянов, В.Шишкін та інші у своїх виступах наголосили на тому, що призначення В.Пинзеника на посаду першого віце-прем'єр-міністра з питань економічної реформи слід сприймати як намір Президента України втілювати програму економічних перетворень у життя. Разом із тим нові призначення в уряді повинні стати поштовхом до серйозних змін у кадровому складі уряду. Тільки за таких умов можливе створення команди реформаторів-однодумців, здатних реально змінити стан справ в економіці України.

У комісіях Верховної Ради України

Зарплату треба... заробляти!

Минулого понеділка відбулося спільне засідання Комісії Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці і робочої групи Кабінету міністрів України з узагальнення пропозицій щодо реформування системи оплати праці в нашій державі.

— Цим засіданням, — зазначили депутати, — розпочато новий етап роботи над проектом Закону України «Про оплату праці», який був винесений на обговорення урядовою робочою групою. Учасники засідання ретельно розглянули його основні положення з урахуванням як нинішнього стану економіки, так і подальшого розвитку суспільно-економічних і ринкових відносин в Україні. Неодноразово було висловлено серйозні критичні зауваження на адресу Кабінету міністрів і Федерації профспілок України, які тривалий час не можуть знайти спільної мови, щоб законодавчо утверджувати принцип: за високопродуктивну працю — висока зарплата!

Особливий наголос народні депутати зробили на необхідності забезпечення соціальної справедливості в процесі реформування заробітної плати, стимуляції продуктивності і якості роботи, підвищення ролі мінімальної платні як соціальної гарантії дотримання певного рівня життя громадян України.

З урахуванням численних пропозицій і зауважень, висловлених на засіданні, комісія вирішила продовжити роботу над проектом Закону «Про оплату праці», щоб найближчим часом винести його на розгляд Верховної Ради.

Володимир ЧЕРКАС.

Одеський термінал: затримка за екологічною експертизою

У кінці листопада чи на початку грудня Верховна Рада України має остаточно визначитися з питання будівництва нафтового терміналу в Одесі. Про це йшлося на спільному засіданні постійних комісій Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку (голова О. Кожушко), з питань базових галузей і соціально-економічного розвитку регіонів (голова В. Череп) та з питань екологічної політики (голова Г. Філіпчук). На думку цих трьох депутатських комісій, термінал будувати потрібно, але робити це треба, дотримуючись чинного законодавства. Сьогодні будівництво вже йде, а екологічну експертизу ще лише роблять. На цьому ж наполягали і одесити. Скажімо, заступник голови Одеської облради Микола Богоявленський зазначив, що тільки-но буде зроблено належну експертизу, облрада вирішить щодо будівництва позитивно. Що ж до фінансування будівництва, то, на думку Валерія Черепа, потрібно широко залучати іноземних інвесторів, причому не лише з причорноморських країн, а й з інших країн Європи. Вже сьогодні близько тридцяти фірм висловили бажання вкладати кошти в цей проект.

У засіданні комісій взяли участь віце-прем'єр-міністр Анатолій Дюба, заступник міністра економіки Василь Гурєєв, голова Держкомнафтогазу Михайло Ковалко, керівники одеських підприємств, науковці, експерти, активісти екологічних організацій.

Елітарне об'єднання «Львівська бесіда» створене два роки тому на противагу мітинговій «Клумбі» для мозкової атаки задля розв'язання найважливіших соціально-політичних проблем. А Ростиславові Братуневі, котрий заініціював цю громадську організацію, вкотре випала роль головного диригента.

«Львівська бесіда» провела «круглий стіл» з багатообіцяльним порядком денним: створення блоку національно-патріотичних сил України — добровільного об'єднання політичних партій, громадських організацій, рухів і товариств. За «круглий стіл» запросили лідерів усіх забарвлень, окрім комуністів. Лівицю, як було сказано, також запросили б, якби вона займала державницькі позиції, якби у Львові були свої бразаускаси.

А куди і як «чіпляти коней до трактора»?

ТАКИХ поки що немає, хоча ініціатори створення товариства соціалістів-державників уже задекларували свої позиції — виважені і прогресивні.

Отже, в одному залі зібралася наукова, технічна, мистецька еліта міста й чималий гурт «гетьманів». Рідкісне, треба сказати, поєднання, коли взяти до уваги те, що еліта самоусунулася від політичної суєти, а партійці, не таїна, також дотримують дистанцію щодо еліти, бо ж маніпулювати свідомістю сірої маси значно легше. Ростиславові Братуневі випало бути «диригентом» цих унікальних зборів. Не позаздриш...

Утім, йому не звикати. Бо його ім'я стало своєрідним прапором, під яким у Львові зроблено так багато гарного. Братунь — це захист Української греко-католицької церкви, Братунь — це перші несанкціоновані мітинги, панахиди на могилах Січових стрільців, Братунь —це славнозвісний Клуб творчої молоді, Братунь — це товариство Лева й культурологічні товариства національних меншин... Перелік можна продовжувати... П'ять років тому, по тривалій розлуці з рідним Львовом, я застала тут бурхливе відродження духовного життя. Про що б не писала тоді, майже завжди натрапляла на якусь ниточку, яку тримав у своїх руках він, Ростислав Братунь. І коли бракувало якоїсь інформації, аби зв'язати докупи ті чи ті факти, телефонувала до нього.

Спливло кілька років. Молоді левенята, які крутилися довкола Братуня, змужніли, пішли власними дорогами і нині ретельно пильнують свої «левові частки». Що ж, дай їм Боже! Вони мали добрий старт і дістали добрий гарт. На якийсь час Ростислав Братунь відійшов було у тінь, бо надто вже енергійно його недавні соратники почали працювати ліктями. Та недовго Лев розлизався: підвівся й рушив далі — своєю ж колією. «Львівська бесіда» зародилася на його авторитеті і невсипущій енергії, вже дала себе знати, зайняла належне місце у спектрі політичного життя Львівщини як центристське об'єднання інтелектуалів-прагматиків.

Треба сказати, що ідея єднання-братання партій не нова. Вряди-годи подає доволі кволий голос політична консультативна Рада, що об'єднала партії демократичного спрямування. Та її діяльність здебільше обмежується деклараціями. Я не здивувалася, коли учасникам «круглого столу» і гостям було роздано черговий проект чергової декларації із зазначеними в ній завданнями блоку, а саме — відродження й консолідація української нації, відсіч імперським силам і проявам тоталітаризму, реакція на політичну ситуацію, яка загрожує незалежності української нації, тощо. Пропозицію щодо створення блоку висунула Спілка політв'язнів Львівської області. «Львівська бесіда» поставилася до цієї ідеї дуже прихильно й надала трибуну для обговорення. А як же інші організації?

Голова Ліги творчих спілок Львівщини Іван Самотос у своєму виступі закликав до об'єднання національно-демократичних сил — спочатку на Львівщині, потому — в усій Галичині, і врешті, — в усій Україні. Голова Львівського проводу ВНРУ Володимир Парубій слушно зауважив, що необхідно виробити механізм такої консолідації. Питання про такий механізм стало лейтмотивом усіх виступів, та ніхто із поважних мужів так і не сказав, куди і як «чіпляти коней до трактора». Лариса Крушельницька, директор Наукової бібліотеки імені Василя Стефаника, одна з двох чи трьох жінок у високоповажній аудиторії, зіронізувала:

— Кожна партія має свого гетьмана. Як їх звести докупи? Треба робити фронт національно-демократичних сил — без лідерів.

Голова обласної організації УРП Олег Павлишин, зіславшись на різне бачення різними партіями проблем розбудови держави, сказав, що такі блоки необхідні за умов загрози їй. Отже, якщо блок буде тимчасовий, то республіканці — за, якщо постійний — проти. Слухаючи це, я із сумом пригадала, як пліч-о-пліч вишикувалися в одну шеренгу у тривожні дні ГКЧП. То невже танки — найкращий для нас мобілізовний чинник?

Лауреат Шевченківської премії поет Ігор Калинець з гіркотою нагадав усім, що ми давно вже не є П'ємонтом. Що ж треба зробити, щоб стати ним? І живого місця не залишив на обласній владі, яка, на його думку, розвалила освіту, військову вищу освіту, занедбала медицину.

Теодор Дробчак, лідер «ОУН в Україні», вважає, що треба встановити мораторій на створення нових партій у нашій державі. Шкода, що лідер не сказав, а що ж робити зі старими партіями.

Виступ голови Наукового товариства імені Т. Г. Шевченка академіка Олега Романіва, одного з найактивніших діячів «Львівської бесіди», просто заземлив прихильників патріотичного єднання на декларативних засадах, яке, як він сказав, у кращому разі спричиниться до організації пікетів під Верховною Радою, «якщо дістанемо бензин». Партії, які маємо, треба закривати, бо вони ні на що не впливають. Еліта віддала процеси державотворення на відкуп партіям, а тепер кусає лікті. Бо партії роз'єднують народ. Проголошувані тут, у Галичині, декларації, наголошував Олег Романів, на Сході не сприймають. А об'єднати народ може ідея створення ринкової, соціально орієнтованої економіки.

— Якщо ми хочемо створити фронт, то він має бути всеукраїнським. Шукаймо ключів, щоб відмикати замки на Сході.

І було ще багато мудрих і правильних слів, були, як на мене, й елементи комічного а скоріше — трагікомічно[го] усій тій дискусії. Схоже, еліті припала до вподоби ідея «закрити партії» чи, принаймні, переступити через них і самотужки взятися за гуж! Під час дискусії було самокритично сказано про гниття і спання інтелігенції. Під'юджуючи «дрімотливих» колег («по НТШ бачу: ніхто не хоче працювати»), Олег Романів нагадав, що й за Польщі теж було важко, але попри ті ж проблеми шматка хліба і драних черевиків учені працювали...

Сидячи в останньому ряду конференц-залу, бачила перед собою сиві, лисі, у кращ[ому] разі — посріблені голови. Хтось кинув репліку: а де ж молодь? Ніхто не відповів. Молодь репрезентували лише «нацики» — соціал-націоналісти. Серед високоповажних учасників дискусії я помітила Корнія Товстюка, відомого вченого, автора епохального відкриття альтернативного і невичерпного джерела енергії, яке дає змогу обійтися без нафти і газу — цього «каменю спотикання» для України. Після публікації про цей винахід мій телефон довго був гарячий — зверталися керівники підприємств з усієї України. До Корнія Товстюка їздять «на поклін» американці, японці, а свої колеги... обходять, підтримка владних стуктур — мінімальна. Корній Денисович сидів мовчки і не прохав слова...

Думав, і було видк[о] тяжко.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Зайців не обіцяємо, ринок гарантуємо

У зв'язку з відомими подіями у площині реформування економіки щотижневий брифінг у клубі Кабінету міністрів був присвячений новим підходам до проблем соціального захисту населення в умовах переходу до ринку.

— Рік тому, — нагадав віце-прем'єр Ігор Митюков, — ціни й зарплата зросли набагато більше. Ми отримали час, коли можна було розпочати реформи, і втратили його. Нині ми створюємо умови, до яких населення зможе пристосуватися, але й умови для розвитку промислового потенціалу. Підвищити життєвий рівень можна лише через виробництво.

Постановою Кабінету міністрів до мінімуму скорочено обсяг державного регулювання цін. Однак уряд не говорить про повну лібералізацію, за умов існування природних монополій неможливу. Якщо уряд без несподіванок рухатиметься в обраному напрямку, втілюючи в життя президентську філософію перетворень і маючи надійного партнера в особі Верховної Ради, то темпи інфляції цього року будуть уп'ятеро нижчі за минулорічні, а наступного року — вдвічі нижчі, ніж цього.

Постанови Кабінету міністрів про підвищення зарплат, пенсій, стипендій, виплат не спрямовані на додаткову емісію, — було заявлено на брифінгу. Нас із вами запевнили, що уряд має чітке розуміння того, що перший кредит, рішення про виділення якого Україні днями прийняла виконавча рада директорів Міжнародного валютного фонду, не можна проїсти. Як і в тому, що можливості більше підняти зарплати й пенсії нема. Дефіцит бюджету очікується 10 відсотків. І. Митюков сказав також, що планку 75 тисяч карбованців за один долар США можна втримати.

Є два види пільг — споживачам і виробникам, і в нових умовах перевага віддається першим. Скажімо, нейтралізація подорожчання транспортних, побутово-комунальних і таких інших послуг — збільшення частки на ці витрати в зарплаті. 2 листопада бюджетники мали отримати нові зарплати, пенсіонери — нові пенсії, студенти — стипендії. З доплатою за жовтень. Розміри пенсій і доплат збільшені удвічі, а для тих, хто отримував мінімальну пенсію, — в 3,2 раза. Непрацездатне населення отримуватиме доплату до межі малозабезпеченості, яка визначена як 780 тисяч карбованців. Тим пенсіонерам, у кого загальна сума не перевищує 1200000 карбованців, доплачуватимуть 170 тисяч «хлібних». Міністерствам і відомствам вперше доручено визначатися з усією цією цифір'ю щомісяця — є надія, що рішення будуть справді випереджувальними.

Створено комісію, яка координуватиме дії всіх гілок і рівнів влади в сфері соціального захисту населення. Йдеться не лише про практичне, але й науково-аналітичне вирішення проблеми. Очолив комісію І. Митюков.

А щодо населення працездатного, яке або перебуває в стані прихованого безробіття, або працює впівсили, відповідно й отримуючи раз на кілька місяців натурпродуктом власного виробництва (куртками, черевиками чи милом), то держава хоч і обіцяє переглянути механізм використання Фонду зайнятості, але зайця з циліндра, дива не обіцяє. Хіба що гарантує підтримку тим, хто захоче перекваліфікуватися.

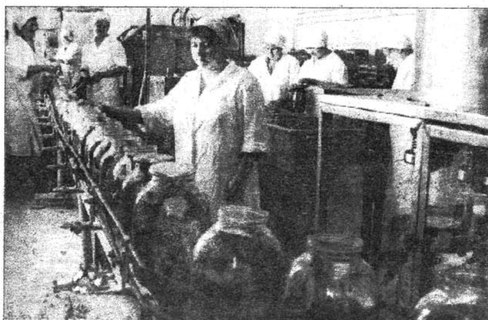
І прогноз: у цьому кварталі оптові ціни порівняно з попереднім зростуть у 2,4 раза в цілому по економіці. Споживчі — в 1,6—2,2 раза (динаміка) порівняно з вересневими.

Людмила МИКИТЮК.

У зв'язку з лібералізацією цін

1 листопада Президент України Леонід Кучма провів нараду з питань здійснення першочергових заходів щодо лібералізації економіки. На нараді, в якій взяли участь Прем'єр-міністр Віталій Масол, інші керівники Кабінету міністрів, ряду міністерств, Національного банку, та управлінь Адміністрації Президента, обговорено хід реалізації заходів щодо соціального захисту населення у зв'язку з лібералізацією цін. За повідомленням Національного банку, нині є достатньо коштів, щоб пенсії та виплати, що переraховуються у зв'язку з підвищенням цін, були видані громадянам упродовж нинішнього тижня.

Обговорено також проблеми забезпечення ринку товарами першої потреби, продовольством, шляхи скорочення дефіциту бюджету, можливості нової кредитної емісії тощо. Вжито ряд додаткових заходів для соціального захисту населення.

Щоб не гріх було святкувати...

Березнянська птахофабрика на порозі свого 25-річчя. Святкувати ще зарано, та ми, власне, і не про ювілей. Варте уваги інше.

Колись тут була ферма з вирощування індиків. І їхало звідси м'ясо до Чернігова, Києва, Москви... Щоправда, комбікормів сюди надходило мало, ще й неякісні. Індича ферма звелася, перейшли березнянці на вирощування качок. Мовляв, птиця не така вимоглива. І знову м'ясо їхало чи не по всьому Союзу...

Та з відомих причин Птахопром СРСР зник, і господарство опинилося в критичній ситуації. Адже племінне яйце надходило з одного кутка Союзу, молодняк — з другого, комбікорм — з третього...

Ось тут і виявилося головне. Колектив не розгубився. Було вирішено розробити програму виробництва бройлерів на фабриці закритого типу. Тобто, у себе одержувати і племінну продукцію, і корми, і в себе ж переробляти м'ясо. Адже одержує, скажімо, фабрика яйце з племзаводу «Поліський», що на Київщині. Дороге яйце, бо в ціну виробники закладають рентабельність — 20— 30 відсотків. Звичайно ж, і березнянці, виростивши качку чи бройлера, теж роблять накрутку. Переробники, ясна річ, додадуть свого, торгівля ж постарається... І качка — вже ніби не птиця, а теля.

А за умови закритого типу вирощування чотири-п'ять накруток відпадають. Це вигідно і фабриці, і покупцям.

Щоб вижити й успішно конкурувати, треба виробляти більше дешевшої продукції. Настає саме такий час, і березнянці це вчасно зрозуміли. На фабриці створили торговельний відділ. Отож торгівля тепер не диктує ціни.

Відділ має уже вісім своїх магазинів. Навіть у Чернігові. І в самому Березному два. По селах з'явилися так звані домашні магазини. Як-от у хаті Ніни Шкрабулі. За угодою з фабрикою господарка обладнала кімнату і — продає. Не тільки продукцію фабрики. Тут і гречка, і борошно, і макарони, і навіть промислові товари — все це фабрика роздобуває за бартером.

Березнянці успішно вирощують гречку, навіть цукрові буряки, огірки, помідори, капусту. Для переробления овочів збудували консервний цех. Діє також цех з виробництва м'ясних консервів.

— Звідси й інші наші досягнення, — каже директор господарства Михайло Ємець. — За чотири роки ми газифікували понад 800 квартир. Перебудували два двоповерхових дитсадки. Взялися газифікувати школу та лікарню. Будуємо оздоровчий комплекс для дітей-сиріт і дітей, що постраждали від чорнобильської аварії. Допомагаємо церкві — зробили ремонт, побудували котельню...

Як бачимо, настрій у господарників бадьорий. Отож святкувати ювілей буде не гріх.

Валерій ІНЮТІН.
Фото автора.

На знімку: у консервному цеху птахофабрики.

ХТЗ? Прийміть замовлення!

Приємною сенсацією можна назвати сьогодні ситуацію, що склалася на Харківському тракторному заводі.

На заводському дворі майже не залишилося тракторів — сільські трудівники геть чисто змели не лише нові розробки, а й традиційні машини харківських тракторобудівників.

І попит на них не зменшується. Селяни платять навіть за ті трактори, які ще колись зійдуть із конвеєра.

Телефон заступника директора зовнішньоторговoї фірми ХТЗ Геннадія Шевченка, за його словами, щодня «червоний» від потоку замовлень.

Причини такого інтересу до «хетезевської» продукції очевидні. Сільські господарства, одержавши гроші, поспішають обновити вкрай пошарпаний машинотракторний парк. Та не можна не помічати й іншу обставину, так би мовити, не враховувати другої сторони медалі: один із найстаріших і найбільших вітчизняних промислових гігантів, не міняючи особливо своїх консервативних поглядів, оволодів основними законами ринку і, здається, починає успішно їх використовувати на практиці.

Судіть самі. У той час, коли багато хто чимдуж тікав від кабали імперського центру, а потім з не меншим азартом звинувачував в усіх гріхах уже офіційний Київ, тракторобудівники не страйкували і не закидали уряд петиціями. Вони добували комплектуючі, заготовки, метал, не зупиняли виробництво і без зайвого галасу створювали сімейство нових сільськогосподарських машин, починаючи від «улюбленої іграшки космонавтів» міні-трактора Т-012 і закінчуючи принципово новими моделями ХТЗ-120 і фермерським трактором Т-25ФМ. Якщо раніше на ХТЗ з моменту зародження ідеї до її впровадження у виробництво минали роки, а то й десяток літ, то тепер, як сказав генеральний директор Валентин Біблик, Харківський тракторний завод розробив і поставив на конвеєр всього за два-три роки (без «допомоги» обкому і ЦК!) відразу кілька нових тракторів, які конче потрібні селу.

Здобути місце під сонцем навіть на нашому примітивному ринку сьогодні не просто. Особливо, якщо у засобах масової інформації здебільшого рекламується надійність західної техніки. ХТЗ став постійним учасником сільськогосподарських виставок не лише в Україні, а й за її межами. Не менше уваги керівництво заводу приділяє рекламі, маркетингу, налагодженню випуску комплектуючих на українських підприємствах, створенню ділерської мережі, системи передпродажної підготовки і фірмового обслуговування не тільки в період гарантійного терміну, а й у подальші роки.

В кращі свої часи ХТЗ випускав понад 30 тисяч тракторів за рік. Нині їх виробництво, зрозуміло, скоротилося. Повернути втрачені ринки і завоювати нові високоякісними машинами, надійними приладами, передовими технологіями — завдання цілком посильне і необхідне для розвитку Української держави. Успіхи ХТЗ — тому приклад.

Микола КОСИЙ.

Перепеляча ферма... під ресторан

Працював чоловік у колгоспі, терся виконробом на будові — ані зарплати, ані задоволення. Узяв 50 гектарів землі, збудував ондатрову ферму. А щойно закінчив будівництво ще однієї — перепелячої. Завіз із Підмосков'я 20 тисяч яєць.

— Яйце, за домовленістю, здаватиму херсонській біофабриці, — каже фермер Анатолій Український. — А м'ясо?.. Збудую придорожній ресторан. А що?..

Анатолій ЯКОВЧУК.

Херсонська область.

Німці кажуть «Гут»

Так і кажуть, залюбки купуючи меблі, виготовлені на їх замовлення акціонерним товариством «Смига», що у Дубнівському районі. Недарма, отже, на виставці-конкурсі перспективних меблів, що відбулася влітку у Києві, вироби зі Смиги здобули найвищий бал.

Набори корпусних меблів для загальної кімнати «Смига-1» і «Смига-2», ліжка, комоди «Аппен», тумби на взуття «Харбург», тумби «Дельта» і «Шпрее» під телерадіоапаратуру незабаром, дивись, і за морями-океанами вигулькнуть. Бо ж товар — нарозхват.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

ЗОЛОТО ПІД НОГАМИ,

або Про перевернуту піраміду в степах України

Щороку США виробляють понад 250 мільйонів тонн кукурудзи, Франція — 60, Україна — 5. Близько 300 мільйонів доларів витрачає щороку Росія на придбання за кордоном насіння кукурудзи.

Ця валюта могла б надходити не за океан чи в інше далеке зарубіжжя, а в Україну, якби в державі врешті-решт поставили агропромисловий комплекс з голови на ноги.

Сьогодні вже ніхто не ламає списів навколо переваг «королеви» полів. Та й не знайти, напевно, в Україні іменитого голову колгоспу, котрий не «інспектував» кукурудзяні поля фермерів США чи Канади. А вдома захоплено розповідав колегам про могутню індустрію кормовиробництва, в основі якої лежить зерно кукурудзи, про запаморочливі врожаї качанистої в Каліфорнії чи Айові. І знову сіяв у своєму господарстві... пшеницю. Летіли у ясла худобі (замість збалансованих кормів) тисячі тонн хліба. Чому?

— Тому, що в аграрній політиці нашої держави всупереч здоровому глузду перевернуто піраміду пріоритетів,— переконаний голова правління акціонерного товариства «Маїс» Сергій Терещук. — У всьому світі непродовольча, фуражна група зернових займає провідне місце у рослинництві. США вирощують 75 відсотків товарного зерна і лише 25 — продовольчого, Румунія відповідно — 70 і 30. Навіть північна Фінляндія виробляє понад 80 відсотків непродовольчого зерна. У нас усе поставлено з ніг на голову: 55 відсотків належить продовольчій групі і 45 — товарній. Причому цей відсоток, немов шагренева шкіра, щороку зменшується, а з ним катастрофічно зменшується поголів'я худоби, упівсили працюють комбікормові заводи. А держава і пальцем не ворушить, щоб зупинити цей процес, підтримати виробника кукурудзи...

Сказане Сергієм Терещуком, 33-річним керівником унікального підприємства по вирощуванню гібридної кукурудзи, не перебільшення. Ще кілька років недалекоглядної державної політики, котра зводить «королеву» до ролі жебрачки, і всі найгероїчніші зусилля одиночок-аграріїв стануть марними. Чи розуміють це державні мужі, котрі керують агропромисловим комплексом? І так, і ні. Ось що відповів на це перший заступник міністра сільського господарства і продовольства Анатолій Засуха:

— Щоб вирощувати високі врожаї кукурудзи, необхідно мати добре насіння. Раніше Україна вирощувала і продавала гібридну кукурудзу. Але в останні роки доводиться його закуповувати за кордоном, витрачаючи значні валютні кошти. Два сучасні кукурудзокалібрувальні заводи в агрофірмі «Зоря» на Рівненщині та в акціонерному товаристві «Маїс» у Черкасах не можуть повністю забезпечити Україну посівним матеріалом. Нам ще потрібно мінімум чотири-п'ять подібних заводів. Але питання зависає у повітрі через брак валютних коштів...

Так, на будівництво згаданого заступником міністра заводу у Черкасах, обладнаного за останніми досягненнями зарубіжної аграрної науки і технології, витрачено близько 4 мільйонів доларів. Водночас на закупівлю за кордоном гібридного насіння керівні аграрії держави щедрим жестом виділили торік...30 мільйонів доларів.

— Хтозна, чи зможе Україна колись наздогнати США або Францію у випуску зернозбиральних комбайнів, створених на рівні фантастики, — роздумував при зустрічі зі своїми молодими соратниками-черкащанами В.Плютинський. — Хоч, гадаю, нам і не потрібно їх наздоганяти. Ми у них краще купимо. А ось наздогнати їх по урожайності зернових — наш обов'язок. Я переконаний: єдиний наш валютний товар, котрий ми можемо реально мати вже сьогодні, — це гібридне насіння кукурудзи. На світовому ринку воно коштує великі гроші. Вирощуючи добрі урожаї качанистої, наша держава мала б чим розплачуватися за газ, пальне, енергоносії. Однак, — підкреслив Володимир Антонович, — щоб перетворити забуту галузь у потужну індустрію, необхідний ентузіазм не на двох підприємствах, а серйозна державна програма і підтримка.

Мені довелося побувати в кількох господарствах області, де сіяли цього року гібридне насіння «Маїсу». Результати вражаючі: на полях Чигиринського району, де господарям не вдалося внести ні добрив, ні гербіцидів і не випав жоден добрий дощ, — «Ювілейний-70» дав по 70–75 центнерів зерна з гектара. До речі, збирали врожай у сільгосппідприємствах комбайнами зарубіжного виробництва, котрі належать «Маїсу». Створивши у кількох районах області свої агротехнічні центри, «Маїс» досяг повного замкнутого циклу у вирощуванні кукурудзи: від власної селекції до збирання і переробки на своєму калібрувальному заводі. Отже, в унікального акціонерного товариства є все: чудова техніка, висококваліфіковані, відповідальні працівники (організація праці тут на рівні кращих зарубіжних фірм, середній вік працюючих — 32 роки), об'єднані однією спільною метою — зробити сільське господарство цивілізованим. Нема в «Маїсу» лиш одного — власної землі. П'ять тисяч гектарів, на котрих цього року випестовували (у повному розумінні цього слова) гібриди, належать 65-ом колективним сільськогосподарським підприємствам...

Коли в Україні в інших галузях аграрного сектора з'являться свої «маїси» і їх підтримає держава — наша багатостраждальна економіка підніметься з колін. Я в цьому переконана.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: французькі комбайни «Бургон» (власність «Маїсу») на кукурудзяному полі.

Фото Миколи БУСЛИКА.

Продиктовано в номер

Спілка «Чорнобиль» залишається в опозиції?

Сьогодні в Харкові відбудеться четверта робоча конференція Спілки «Чорнобиль» України. У порядку денному — підбиття підсумків роботи Спілки за останній рік і обговорення питань, які складатимуть програму роботи Спілки на наступний рік. Конференція розгляне пропозиції щодо змін у державній програмі приватизації, концепцію нової редакції «чорнобильського» закону, проекти законів про обов'язкове медичне страхування та оподаткування. Обговорюватимуть також доцільність приєднання Спілки «Чорнобиль» до угоди про суспільну злагоду, укладення якої має намір ініціювати Л.Кучма. Відмова від акцій протесту, передбачена цією угодою, як гадає президент Спілки Ю.Андреєв, може виявитися передчасною.

Рух дивиться в майбутнє

У Львові проведено малу раду Руху за участю В'ячеслава Чорновола та його заступників. І провели її у Львові тому, що на виборах перемогли ставленик Руху, нині мер Львова Василь Куйбіда і його заступник Павло Качур — член центрального проводу Руху. На малій раді обговорили підсумки 5-річної діяльності Руху й плани на майбутнє. Серед них найважливішим є співпраця з тими органами влади, у яких нині працюють ставленики або симпатики Руху, підготовка кадрів Руху для участі в роботі владних структур, співпраця з органами масової інформації.

З газети пішли журналісти

Сесія Чернігівської міської Ради визнала роботу редакції «Чернігівських відомостей» незадовільною й увільнила від службових обов'язків редактора Ніну Сотник, яка нерозважливо «копнула» під усіх разом — демократів, «Просвіту», «Зелений світ», мафію та міськвиконком. Новому редакторові, по суті, не доведеться нікого «виживати» — всі журналісти щойно звільнилися за власним бажанням. Нині в «Чернігівських відомостях» залишились лише коректор, водій та сумісник.

Жарти з хворими чи жарти хворого?

Вчора о 6-й ранку по телефону київської служби 0-2 зателефонував невідомець і заявив, що приміщення 14-ї («Жовтневої») міської лікарні заміновані і об 11-й годині ранку станеться вибух. Усіх хворих було терміново евакуйовано до інших лікувальних закладів столиці. На щастя, повідомлення виявилося «жартом».

Сусід запрошує сусіда

На запрошення генерального секретаря Торгово-промислової палати Румунії і генерального директора акціонерного товариства «Роменекс» Джордже Кожокару голова Чернівецької обласної Ради Іван Гнатишин відвідав 20-й міжнародний Бухарестський ярмарок. Гостя прийняв префект Бухареста пан Валанчану. Румунські урядовці висловили свій жаль з приводу того, що у виставці не взяла участі Україна. Беручи до уваги той факт, що Буковина підтримує постійні добросусідські стосунки з прикордонними повітами Румунії, організатори виставки виявили готовність надавати й у майбутньому виставкові площі для показу промислової продукції Буковини.

Під час перебування в Бухаресті Іван Гнатишин домовився про поставки румунських тролейбусів для оновлення електротранспортного парку в Чернівцях. Він також побував у Сучаві, де мав зустріч з керівництвом місцевої префектури.

За чиїм сценарієм виживати?

Факт і коментар

Чергове засідання президії Кабінету міністрів цього разу ознаменувалося прибуттям наукового консультанта з питань структурної перебудови економіки при Президенті України Бориса Кваснюка. Однак швидко з'ясувалося, що то не означає пропозицію порозумітися. Заслухавши проект структурної перебудови, підготовлений Міністерством економіки, Б. Кваснюк не погодився ні з концепцією, ні з тактикою урядової програми. На його думку, пропозиції уряду недостатньо науково обгрунтовані і економічно прораховані. Як і слід було очікувати, такої думки не всі. Скажімо, Прем'єр-міністр Віталій Масол зауважив, що проект структурної перебудови мав би більше уваги приділити розвиткові вітчизняного машинобудування, зокрема сільськогосподарського. А керівник урядового проекту Леонід Мінін взагалі відкинув «рецензію консультанта» як безпідставну.

Що ж пропонував урядовий проект, розрахований, як з'ясувалося, на 20—25 років?

Передусім — зосередити увагу на стабілізації виробництва, скорочення якого спричиняє падіння національного доходу. Далі запропоновано пожвавити інвестиційну діяльність, досягти стабілізації на валютному ринку, збалансувати макроекономічні показники. І вже на третьому етапі — узятися за рішучі структурні перетворення. Навряд чи проти цього сценарію заперечує й Президент України Леонід Кучма. Просто Президента, мабуть, не влаштовує його довготривалість. Бо він розуміє: якщо дивитися кінофільм нашого життя-буття 20—25 років, то не кожен з нас дотягне до фіналу. А ще Президент, судячи з його останнього виступу на брифінгу, розуміє, що не обов'язково у такого сценарію буде щасливий кінець. Недарма ж він першою передумовою успіху економічної реформи в Україні поставив політичну стабілізацію у суспільстві. Хіба таїна, що президентський сценарій не збігається зі сценаріями як крайніх лівих, так і крайніх правих політичних сил у парламенті?!

Вже скоро один з його Указів, який, як очікують найбільш поінформовані джерела, незабаром буде підписаний, стане мірилом того, якою мірою ці сили підтримують саме його сценарій. Мова йде про права та обов'язки фінансово-промислових корпорацій, які діятимуть на міждержавних ринках. Передбачаю, що не з усім, що намічене в проекті, погодяться як ліві, так і праві. Але чи зрозуміють вони, що це вже не так важливо? Адже «сценариста» назвав сам народ під час президентських виборів. Прем'єр-міністр України Віталій Масол, схоже, це розуміє, бо відправив проект структурної перебудови економіки на доопрацювання.

Сергій ВЛАД.

Можемо!

І кушніри, і мірошники

У колективному сільгосппідприємстві «Дружба» Погребищенського району на Вінниччині створено хутрову фабрику. Тут вичиняють шкури, шиють кожухи, жіночі й дитячі шуби, теплі рукавиці. З вовни, що залишається після підстригання хутра, виготовляють матраци, ковдри.

Нове виробництво дало поштовх до збільшення поголів'я овець не тільки у своєму сільгосппідприємстві, а й у приватних господарствах.

Крім цього, у селі Гопчиці є ще млин, крупорушка, цегельний завод, пилорама, теплиця, будується консервний завод, який випускатиме овочеві та м'ясні консерви. А ще є одинадцять зариблених ставків.

На знімках: Михайло Зборовський та Анатолій Горлинський обробляють хутро на чесальних машинах; мірошники Олександр Бабієнко та Анатолій Рибак.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА.

Реалії

Переправа стомилась

За неповні 8 місяців після входження Криму до складу України (1954 рік) було споруджено Керченську переправу. Завдяки їй поїзди та автомобілі курсували з півострова на Кавказ. Ще донедавна ешелони йшли в Баку, Мінеральні Води...

Тепер уже й цих поїздів немає. Єдиний із них — на Кисловодськ — курсує в обхід — через Донецьк, Ростов. Переправа потребує термінового капремонту і свій 40-річний ювілей зустрічає, як то мовиться, надто скромно. Нині через Керченську протоку ходять лише невеличкі пороми, які перевозять пасажирів та вантажні автомобілі.

Олександр ПІЛАТ.

«ЧЕРВОНУ РУТУ» НЕ ШУКАЙ ВЕЧОРАМИ

Вона пішла з молотка і, можливо, цвістиме відтепер зовсім інакше

Одразу сім претендентів пропонували «Червоній руті» руку і серце, чи то пак гроші. Тому ціна неухильно зростала, змагання конкурсантів набувало напруження і затягувалось... Власне, це спостерігається чи не в усіх містах, де знову пожвавилися змагання — «хто більше?» Йдеться про аукціони, на яких продаються об'єкти комунальної власності. Про це свідчать рекорди.

Скажімо, за невеличкий магазин у віддаленому районі Луганська на сьомому тутешньому аукціоні покупець виклав мільярд 300 мільйонів карбованців... Це у 56,5 раза більше від стартової ціни! Свою роль зіграло, очевидно, те, що магазин мав «придане»— угоду на оренду земельної ділянки на 49 років. Купило його товариство покупців України «Фінансова група «АДІ».

Цікаво, що серед покупців почали з'являтися і трудові колективи. Працівники підприємства «Віктор Плюс» стали володарями цього підприємства. Є й покупець, якого офіційно називають фізичною особою: за 700 мільйонів карбованців він купив магазин.

А ціна згадуваного кафе «Червона рута», що продавалося на п'ятому аукціоні у Львові, до останнього удару молотка зросла у 13 разів. Перемогла тут дочірня фірма спільного підприємства «Гал-Геленздж Інк», запропонувавши найвищу суму — 8 мільярдів карбованців. «Спортивного» запалу додавало, очевидно, те, що кафе продавалося разом з приміщенням у повну власність без збереження спеціалізації.

Сто мільйонів — таку стартову ціну мала ювелірна майстерня «Перлинка», а продали її за 900 мільйонів карбованців.

З благоговінням дивилися покупці у тому ж Львові на «Княгиню Ольгу». Їх не відштовхувала відверто висока стартова ціна. «Княгинею» заволодів «Юран Львів» — товариство з обмеженою відповідальністю, запропонувавши за торгове підприємство 3 мільярди карбованців.

Зауважмо: майже на півроку приватизацію через конкурси у Львові було загальмовано. Кроки нової влади свідчать: справа ожила, з'являються нові власники.

Ось що сказав після торгів у Луганську голова Комітету комунального майна міста Іван Шуклін:

— Результати торгів перевищили всі сподівання. Збиткові підприємства нарешті знайшли своїх власників, отже, мають працювати ефективніше. Одержані кошти будуть витрачені на найгостріші потреби міста.

Анатолій ЯКОВЕНКО.

Залізної завіси нема

У Ростові-на-Дону відбулося чергове засідання ради керівників прикордонних областей України і Російської Федерації. До її складу входять керівники Луганської, Донецької, Запорізької, Сумської, Харківської, Чернігівської областей України і Ростовської, Белгородської, Брянської, Воронезької, Курської областей Росії. З жовтня до ради прийнято також Краснодарський край.

Учасники засідання обговорили питання співробітництва в обміні товарами, збереженні природного середовища. Відзначено, що, незважаючи на митну суворість, кордони між Україною і Росією не стали «залізною завісою». Тільки на території Ростовської області, наприклад, діє 137 російсько-українських спільних підприємств. За 9 місяців товарообіг Ростовської області з Україною подвоївся і склав 300 мільйонів доларів США.

На засіданні було прийнято звернення до Прем'єр-міністра України В.Масола і Прем'єр-міністра Росії В.Черномирдіна, в якому подано пропозиції щодо спрощення процедур прикордонного і митного контролю, створення спільного україно-російського прикордонного контролю.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганськ.

Світовий ринковий досвід: Аргентина

ГИРЛО ЕКОНОМІКИ

Звичайно, роздержавлення в Аргентині за своїм завданням, масштабом та механізмом суттєво своєрідне. Так, не було потреби в «малій приватизації», бо торгівля та послуги завжди були в приватних руках. Теж саме стосується й багатьох галузей промисловості, наприклад, автомобільної. Ще в другій половині 70-х років приватними стали понад 120 компаній, що перебували переважно у власності провінцій. Наступного десятиріччя цей процес хоч і повільно, але продовжувався.

В Аргентині з початку роздержавлення планували вирішити нагальні економічні проблеми: фінансової нестабільності, недостатку інвестицій, зовнішньої заборгованості, причому останній на перших порах надавалося основне значення. Для цього передбачалася широка участь іноземного капіталу. Також не було різниці між іноземними та місцевими компаніями щодо приватизації підприємств, за виключенням тих випадків, коли це загрожувало національній безпеці. Закон також закріплював за робітниками та службовцями право на частину акцій.

З 1992 року у зв'язку з досягненням фінансової стабілізації стали використовувати менш вигідну з фіскальної точки зору схему, за якою за робітниками та службовцями може бути зарезервована значно вища доля акцій, аж до контрольного пакета.

Велика приватизація в Аргентині розпочалася 1990 року з телефонної та авіаційної компаній. Перша з них «Ентел» була розділена на Північну та Південну мережі. На основі 60 відсотків акцій Північної мережі виникла компанія «Телеком», а Південної — «Телефоніка». Країні це принесло понад 20 млн доларів готівкою та списання заборгованості й прострочених відсотків по ній на суму в 5 млрд доларів. Якщо «Ентел» була найзбитковішою компанією, то «Телеком» і «Телефоніка» закінчили 1991 рік з багатомільйонним прибутком, а в 1992 році його обсяг і в тій, і в іншій виріс більш як удвічі.

По-іншому склалася доля авіаційної компанії «Аеролінеас архентінас», що перейшла під контроль іспанської «Іберії». Хоч країна отримала 260 млн доларів готівкою і зобов'язання щодо нових інвестицій на 683 млн доларів і забезпечила списання заборгованості на 2 млрд доларів, «Іберія» стала монополістом у галузі внутрішніх авіаперевозок і отримала контроль над половиною закордонних рейсів. Аргентинські власники компанії виявилися фінансово неспроможними, обіцяний план інвестицій не був виконаний і вимагав перегляду.

Невдача з приватизацією «Аеролінеас архентінас» нагально висунула серйозні поправки в хід процесу. Передусім, для чіткішого пророблення рішень його уповільнили й розтягнули на кілька років, а загальне завершення відсунуто аж до кінця 1995 року. Для уникнення звинувачень у корупції підготовка роздержавлення набула відкритого характеру: на кожній її стадії до роботи залучають великі групи експертів, банкірів, консультантів, аудиторів як з Аргентини, так і інших країн та міжнародних організацій. Умови приватизації стали доступні для всіх потенційних інвесторів. І, нарешті, змінилася сама схема роздержавлення. Частину акцій, що залишається в розпорядженні аргентинського уряду (переважно 30 відсотків), продають потім на ринку цінних паперів.

Уряд Аргентини розробив графік приватизації компаній, що лишилися ще під державним контролем. Найбільша з них — нафтова «Ясім'єнтос петроліферос фіскалес» (ЯПФ). Якщо ці плани здійсняться, то, таким чином, увесь процес роздержавлення займе 6 років чи завершиться на 3 роки пізніше, ніж визначалося. І це в країні, де під державним контролем перебувають не тисячі, а лише десятки підприємств, де незмірно вищий підприємницький досвід, де основна частина населення підтримує роздержавлення, де давно діють потрібні для цього механізми, такі, як біржі і т.п. Отже, звідсіля випливає, що проведення загальної приватизації в якнайкоротші строки є утопією.

Михайло РОЙ.

У сусідів

Парламент помер, хай живе парламент

Нещодавно болгарські депутати востаннє зібралися, щоб почути прощальні промови своїх лідерів. Президент Желю Желев розпустив Народні збори і призначив дату нових парламентських виборів — 18 грудня. В кулуарах парламенту нардепи хильнули шампанського і розійшлися — хто виборювати новий мандат, хто на пенсію, а хто на попереднє місце роботи. Деяких з них очікує Генеральний прокурор Іван Татарчев...

Ще влітку стало зрозуміло, що ці Народні збори до фінішної стрічки, тобто до осені 1995 року, не дотягнуть. Після трирічної роботи вони вичерпали себе. Уряд Любена Берова, який був обраний наприкінці 1992 року без участі Союзу демократичних сил (СДС), а лише голосами депутатів-соціалістів і турків, навесні виглядав полишеним напризволяще. Власне, Болгарська соціалістична партія (БСП), виходячи з тактичних міркувань, ніколи не афішувала свою причетність до виконавчої влади. З'ясовується, в тутешніх умовах, коли за урядом не стоїть впливова політична партія чи коаліція, він нічого не вартий. Спікер парламенту Олександр Йорданов в інтерв'ю одній газеті заявив, що кабінет Берова був фатальною помилкою. Це усвідомив і сам прем'єр, який два місяці тому подав у відставку, прискоривши тим смерть нинішнього парламенту. Щоправда, депутати мали можливість сформувати новий уряд, однак соціалісти та демократи відмовилися, остаточно взявши курс на вибори, а третя (й остання, за Конституцією) спроба не вдалася. Тому Президент був змушений, також за Конституцією, розпустити Народні збори.

У Болгарії є чимало політичних діячів, особливо в Союзі демократичних сил, які дуже критикують свою Конституцію. Але хоч би як там було, саме цей Основний Закон держави регулює відносини між трьома гілками влади — парламентом, урядом і Президентом. Болгарія — парламентська держава, а уряд звітує перед парламентом. Функції Президента — переважно представницькі. Але за тією ж критикованою Конституцією і він має важелі впливу на суспільно-політичне життя в країні. Як, приміром, у нинішній ситуації. Зараз, власне, влада перейшла до рук Президента. Бо за Конституцією він розпустив парламент, оголосив дату виборів і призначив службовий уряд, який повинен підготувати та провести ці вибори. Так — за Основним Законом. Але Желю Желев, очевидно, намагається через цей уряд, в якому, між іншим, всі — прем'єр, віце-прем'єри — міністри, його люди, реалізувати те, що не вдалося Любену Берову.

На зразок дій Президента України Леоніда Кучми і болгарський Президент оголосив війну корупції у вищих ешелонах влади та організованій злочинності. Якщо у ній він отримає бодай невелику перемогу, то, на думку оглядачів, зможе знову висувати свою кандидатуру на президентських виборах взимку 1997 року. Хоча, на мій погляд, це не головне для філософа-дисидента Ж.Желева. Він був засновником і першим лідером СДС. І незалежно від того, що з новою хвилею вожаків у СДС він пересварився, його успіхи на шляху демократизації країни так чи інакше пов'язуватимуть з цією коаліцією. А, погодьтеся, розгром однієї, двох чи кількох злочинних структур буде тим чинником, який може збільшити електорат СДС. І навпаки — позбавити соціалістичну партію своїх прихильників (не всіх, звичайно). Можливо, тому соціалісти так наполягали, щоб внести поправку до Конституції про продовження роботи парламенту майже до дня виборів, мотивуючи це тим, що Президент, буцімто, може впровадити авторитарну владу. Але «номер не пройшов». Мабуть, тому голова парламентської фракції соціалістів Нора Анацієва з ноткою суму заявила: «Парламент помер, хай живе парламент».

Іван КОТУШ.

КАРТОННІ «ДАХИ» НА ВУЛИЦЯХ ПАРИЖА

З початком холодного сезону знову постала проблема безпритульності. Сьогодні у світі без даху над головою живе близько 100 мільйонів людей. Зокрема, 20 мільйонів дітей Латинської Америки ночують на вулиці. Муніципалітети, християнські й інші благодійні організації розробляють програми допомоги знедоленим співвітчизникам, щоб ті могли пережити, у прямому розумінні слова, зимовий сезон. А на найвищому рівні ламають голову, чому з прогресом в економіці кількість безпритульних щорік більшає. Серед країн Центральної Європи сумну першість тримає Франція, де офіційно зафіксовано близько 400 тисяч бомжів. Минулої зими більш як сто безпритульних замерзло на вулиці.

На знімку: за кілька кроків від всесвітньо відомого Нотр-Даму просто неба ночують парижани.

Таємниці спецслужб

В АФРИЦІ ШПИГУНІВ ПОМЕНШАЄ

ЦРУ має намір закрити 15 своїх резидентур на Африканському континенті. Як повідомили офіційні представники США, що попрохали не називати їхніх імен, закриття резидентур ЦРУ — це один із заходів з реалізації плану скорочення числа співробітників ЦРУ на 22,5 відсотка протягом 90-х років.

Головне завдання представництв ЦРУ в Африці за часів «холодної війни» полягало у вербуванні шпигунів для дій проти комуністичних країн. ЦРУ відмовилося коментувати повідомлення про закриття своїх 15 резидентур в Африці.

Асошіейтед Прес.

Продиктовано в номер

Про візит минулий і планований

Державний візит Президента України Л.Кучми до Канади можна назвати плідним, успішним і багатообіцяючим. Така оцінка пролунала на брифінгу, що відбувся у Міністерстві закордонних справ України. Наголошувалося, що перспективи розвитку особливого партнерства наших країн були позначені під час візиту низкою важливих міжнародних документів, які сприяють більш інтенсивним, політичним та торговельним зв'язкам. Серед них — угоди про дружбу та співробітництво, про військові відносини, Меморандум про взаєморозуміння щодо канадських програм із співробітництва з нашою державою та інші. Як заявив Прем'єр-міністр Канади Ж.Кретьєн, «підписання такої кількості угод свідчить про близькі відносини, які розбудовуватимемо з Україною й надалі». Журналістів було поінформовано про підсумки конференції «Партнерство заради економічних перетворень в Україні», що відбулася в канадському місті Вінніпезі. На ній з боку міжнародного співтовариства було висловлено широку підтримку курсові керівництва України на здійснення радикальних економічних перетворень і підкреслено готовність надати їй негайну фінансову й технічну допомогу на двосторонній та багатосторонній основі. Йшлося на брифінгу і про планований візит Президента Л.Кучми до США.

Дипломатичний закон: кількість переходить у якість

3—5 листопада з візитом Україну відвідає Верховний комісар НБСЄ у справах національних меншин Макс ван дер Стул. У програмі його перебування — зустрічі з Президентом України Л.Кучмою, Головою Верховної Ради О.Морозом, міністром закордонних справ Г.Удовенком, іншими офіційними особами. Слід зауважити, що представник НБСЄ вже вкотре відвідує нашу державу, а його попередні візити були завжди вдалими.

Інтерес британських парламентаріїв

Делегація Комітету в закордонних справах Британської палати громад перебуває цими днями в Україні. Головна мета візиту — вивчення питань щодо нерозповсюдження ядерної зброї. Плануються зустрічі членів делегації з першим заступником Голови Верховної Ради України О.Ткаченком, міністром закордонних справ Г.Удовенком, переговори з керівництвом Адміністрації Президента, у кількох комісіях українського парламенту та Міністерстві оборони.

Товарні знаки — мова універсальна

Конференція з питань укладання договору про закони щодо товарних знаків відбулася у Женеві. Вона завершилася підписанням документів, спрямованих на подальший розвиток та гармонізацію національних законодавств у галузі товарних знаків. У роботі конференції взяли участь делегації з 84 країн та від 26 міжнародних організацій, у тому числі делегація України, представника якої було обрано до складу редакційної комісії. За повноваженням уряду України глава української делегації, постійний представник нашої держави при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві О.Сліпченко підписав Договір та Заключний акт конференції. Ці документи, з одного боку, надають країнам можливість уніфікувати та гармонізувати своє законодавство відповідно до міжнародних норм, а з другого — більш глибоко та всебічно підключитися до міжнародної системи реєстрації товарних знаків.

Демарш російського прем'єра

Прем'єр-міністр Росії В.Чорномирдін прийняв рішення відмінити свій візит до Польщі, запланований на 3 листопада. До такого кроку він удався у зв'язку з тим, що російська сторона досі не отримала від польських властей офіційної оцінки інциденту на Варшавському вокзалі, де 23 жовтня побито й затримано російських громадян. Нову дату візиту буде визначено залежно від позиції, яку займе уряд Польщі.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

Двомовність: ідеологічні догми чи життєві реалії?

Точка зору

Не стихають суперечки з приводу законодавчого закріплення двомовності в Україні. Питання це не перестає хвилювати населення України, особливо її південні та східні регіони. У пресі та по радіо чути застережливі окрики противників двомовності, не вгамовується націоналістична пропаганда,що поділяє нас і мови, якими ми говоримо, на корінні та некорінні тощо. Не хочеться думати, що питання буде «поховано».

Усім сторонам, мабуть, слід, облишивши полемічний запал, неупереджено поглянути на стан української та російської мов в Україні.

Цілком згоден з однією з основних тез наших опонентів, що мова — головна складова культури нації, і питання про мову не можна розглядати відірвано від національного питання. Поглянувши з такої точки зору на мовну ситуацію, не можемо не відзначити особливої ролі росіян в Україні, що історично склалася. Їх налічують близько 22 відсотків від загальної кількості населення. Багато які регіони заселялися спільно українцями та росіянами (наприклад, Слобожанщина). У нашому столітті багато вихідців із Росії приїздили на Донбас та в інші регіони України для створення її індустріальної могутності,що дало змогу сучасним ентузіастам незалежної України стверджувати: вона є однією з найбагатших республік колишнього СРСР.

Місце російської мови в Україні, певна річ, визначає не лише кількість вихідців з Росії, котрі тут мешкають, а й те, що це мова багатої культури, сприйнятої не лише етнічними росіянами, мова Пушкіна і Гоголя, Достоєвського і Толстого. Через те російська мова має таке коріння в Україні, що вирвати його просто неможливо, не завдавши шкоди грунтові. Це підтверджується наявністю в Україні великої кількості українців, котрі вважають російську мову за рідну. І хоч би як журилася з приводу наявності таких українців націоналістична пропаганда, їх ігнорувати неможливо. Російська мова ніколи не була чужою для українців. Навіть Великий Кобзар вів свого «Щоденника» російською мовою. Спроби сучасних «патріотів» витіснити російську мову з офіційних установ іноді мають анекдотичний вигляд. Російська мова — одна з міжнародних мов і може бути важливим каналом для отримання науково-економічної інформації, яка вкрай необхідна незалежній Україні в умовах економічної кризи.

Отже, російська мова в Україні має свій статус, хоч би як кабінетні теоретики не вкладали його в прокрустове ложе «мови однієї з національних меншин». І питання, що стоїть тепер перед новою законодавчою і виконавчою владою, дуже просте: або вони зафіксують у законі ситуацію, яка існує в реальному житті, або ми знову житимемо за законами, що виходять з ідеологічних догм.

За цим питанням, що лежить на поверхні, стоїть глибше. Адже окрім українців та росіян в Україні мешкає багато людей різних національностей, котрі мають свої мови. І від того, якою буде позиція офіційних властей, залежить, чи стане Україна спільною домівкою для всіх, хто в ній мешкає. Чи націоналісти, котрі привласнили собі право висловлювати думку українського народу, наполягатимуть на особливих правах для українців, а решту зведуть до становища людей другого сорту. Зрозуміло, що лише в першому разі ми зможемо побудувати справді єдину, внутрішньо міцну державу. А в другому — породимо безліч національних комплексів, створимо грунт для постійних протиріч та конфліктів, які шукатимуть вихід.

У середовищі націоналістів багато шкодують з приводу так званого комплексу «меншовартості», начебто характерного для українців. Гадаю, що один з яскравих проявів цього комплексу — твердження, що коли якійсь мові надати рівні з українською права, то українська культура не виживе. Тобто вона неспроможна існувати без адміністративних підпорок!

Проте, на щастя, цей комплекс характерний не для українського народу, а лише для окремих його представників. Але прихильники рівноправ'я мов, очевидно, готові розглянути варіант, за якого українська мова буде єдиною державною мовою в Україні за умови надання і українській, і російській мовам статусу офіційних. Про це свідчать слова новообраного Президента України Л. Кучми, сказані ним під час церемонії інаугурації, на якій він пообіцяв надати російській мові статус офіційної (це повідомлення присутні зустріли оплесками). Доцільно надати українській і російській мовам статус офіційних, тобто мов органів освіти і інших офіційних установ, якими вони спілкуються з громадянами. Українська мова залишиться державною, тобто за її допомогою держава Україна репрезентуватиме себе на міжнародній арені. Думаю, що це дало б змогу розв'язати мовну проблему в Україні без утиску прав будь-якої мови і зняти можливість конфліктів на цьому грунті. Представники братніх слов'янських народів замість безплідної полеміки зосередять сили на розв'язанні нагальних проблем. І в суспільстві, нарешті, запанують мир і злагода.

Зрозуміло, що оптимізм у даному питанні передчасний і розв'язання його не залежить від волі лиш однієї сторони. Проте, гадаю, наші опоненти розуміють, що згода неможлива без взаємних поступок, бажання йти на компроміси в розв'язанні спірних питань.

Ігор ЗОЛОЧЕВСЬКИЙ.
Харків.

Від редакції: ***Ми не будемо коментувати цього листа. Не уточнюватимемо, чому українець Гоголь писав російською з добрячою дозою української лексики. Чи чому про Україну він розповів у героїчному «Тарасі Бульбі» і сповнених м'якого гумору повістях та оповіданнях, а про Росію — в «Ревізорі» та «Мертвих душах» — речах вочевидь сатиричних, сердитих. Жоден критик ще не сказав, чому так. Не будемо акцентувати увагу на українському корінні Достоєвського, на мові відомого «Щоденника» Кобзаря. Не будемо згадувати й такий «прикол» радянських енциклопедій: «Великий русский художник Левитан родился в бедной еврейской семье». І т.д., і т.п. — нема кінця прикладам. Не говоритимемо й про те, що в Росії немає жодної української газети, яку підтримувала б держава, а в Україні таких видань — сотні. Одним словом, не будемо сперечатися з автором листа.***

І справді, є нинішні реалії і їх треба спокійно обговорити й із них виходити. А може, ми звикли до нашої гуманітарної недоосвіти, тобто до того, що випускники наших середніх шкіл (часто-густо й вузів) ледве володіють лиш однією мовою? Ілюстрація того — мова багатьох наших політиків, котрі не вміють грамотно висловлювати думки ні українською, ні російською. Може, десь тут і коріння наших страхів: вивчатимуть, мовляв, одну мову й надалі. А інших і не знатимуть. Тому: або — або, тому так боляче сприймають формальний статус мови. А хотілося б, щоб у недалекому майбутньому будь-який середньоосвічений громадянин України досконало володів і мовою Шевченка та Франка, і мовою Пушкіна та Лермонтова, і мовою Шекспіра та Діккенса, та й іншими цікавився. Як би нам цього поскоріше досягти? Адже в царських гімназіях завдання щодо навчання кільком мовам розв'язували. І наша теперішня мовна обмеженість — спадщина славної радянської школи. Чи не звідси й гострота питання? Давайте цивілізовано, тобто як мінімум без лайки, обміняємося думками.

«За один стіл ми ще сісти зуміли»

Про розкол в угорській громаді Закарпаття

Товариство угорської культури Закарпаття (ТУКЗ) створене на початку 90-х. З тих пір воно стало реальною силою у розв'язанні багатьох проблем краю. Одним з найвпливовіших та авторитетніших національних формувань. Проте останні два роки товариство залихоманило. Між членами правління пробіг чорний кіт.

Окремим лідерам міських та районних осередків ТУКЗ не сподобався стиль керівництва правління. В численних виступах у місцевій та зарубіжній пресі вони різко критикували за відрив від мас.

Зрештою, результатом протистояння стало створення альтернативного ТУКЗ Форуму угорських товариств Закарпаття (ФУТЗ). До нього увійшли новосформовані товариства культури угорців Сваляви, та угорської культури берегівського краю, міські організації ТУКЗ Ужгорода та Тячева, Берегівського району, а також товариство угорської інтелігенції Закарпаття. На влаштованій в Ужгороді прес-конференції лідер ФУТЗ Арпад Далмай заявив про остаточний розрив з ТУКЗ і мотивував це вище наведеними аргументами.

Свій брифінг керівники ТУКЗ проводили аж у Будапешті. Секретар ТУКЗ Ласло Брензович та член правління Міклош Ковач намагалися переконати представників мас-медіа, що новостворений Форум підтримують лише 1000—1500 чоловік, а більшість членів організації, що увійшли до ФУТЗ, вірні курсові керівництва ТУКЗ.

Прикро, але організатори брифінгу чомусь вирішили поплювати і в колодязь добросусідських україно-угорських відносин. Зокрема, Л.Брензович та М.Ковач взялися різко критикувати договір про співробітництво між двома країнами, без жодних на те повноважень запевняти, що документ негативно сприйняло угорське населення Закарпаття. Висловлювали претензії, чому представників ТУКЗ не залучили до підготовки договору. Згадували й домовленість, яка нібито була між колишніми міністрами закордонних справ України А.Зленком та Угорщини Г.Есенські (Ужгород, січень 1994 р.), згідно з якою українська сторона мала б запросити від ТУКЗ пропозиції стосовно культурної автономії.

— На жаль, з цим не поспішають, вважаючи, що культурна автономія вже є, — заявив Ласло Брензович. А ми бачимо подальший крок уперед у створенні національних культурно-освітніх органів самоврядування...

Перепало на горіхи й представникам нової влади Угорщини, які начебто остаточно ще не визначилися стосовно ТУКЗ. А тому проводять дві лінії: підтримують керівництво товариства і одночас підштовхують до розколу формування. В останньому звинувачували персонально держсекретаря Чабу Табайді, котрий відає справами угорців, що живуть за кордоном, та генерального консула Угорщини в Ужгороді Іштвана Монорі.

Чаба Табайді назвав просто смішним твердження, ніби за шість тижнів роботи на своєму посту він зумів розвалити таку солідну організацію, як ТУКЗ:

— **Для цього потрібно мати якусь магічну силу.**

А Іштван Монорі взагалі відмовився коментувати «цю безцеремонну брехню».

Щоб погамувати якось пристрасті, Ч.Табайді влаштував у Будапешті зустріч лідерів ТУКЗ та ФУТЗ Шандора Фодо та Арпада Далмая, на яку запросив і єдиного представника угорців Закарпаття в українському парламенті Михайла Товта. Проте знайти компроміс не вдалося.

— Щодо результату зустрічі, — заявив Ш.Фодо, — то він полягає хіба що ось у чому: ми ще зуміли сісти за один стіл з А.Далмаєм.

А останній констатував: «Домовитися з ТУКЗ не бачимо можливості».

Щоправда, потім обидва запевняли: двері їх організацій відчинені для співпраці.

Михайло Товт єдиним плюсом зустрічі вважає бажання з'ясувати позиції двох товариств.

На завершення Ч.Табайді підкреслив: «Ми дуже не хотіли б, щоб закарпатські угорці втягували наш уряд у будь-які внутрішні конфлікти. Водночас розкол що, на жаль, уже стався і якому ми намагалися в тій чи іншій формі запобігти, мусить відбуватися цивілізовано».

Проблеми угорських меншин, що живуть за кордоном, за участі їхніх представників розглянули й лідери Незалежної партії дрібних господарств, громадянської та партії землеробів. Як бачимо, становище угорців за межами історичної батьківщини непокоїть різні політичні сили Угорщини. Більшість з них хотіла б, щоб їхні «браття по крові» жили в мирі та злагоді. Цього ж прагне й суверенна Україна.

Залишилося дочекатися «мирової» між самими представниками національно-культурних товариств.

Микола ГОРВАТ.
Ужгород — Будапешт.

ХОЛДИНГОВАЯ ГРУППА "ВІСПЕР"

СТРАХОВАНИЕ
- имущества юридических лиц
- залога
- грузов
- финансовых и коммерческих рисков
- гражданской ответственности владельцев автотранспортных средств

САО "ВІСПЕР"
г.Киев, бульвар Л.Украинки,26
комн.710
тел. 296 6278
факс 296 6278

ТРАСТ

ДОВЕРИТЕЛЬНОЕ УПРАВЛЕНИЕ
- имуществом
- денежными средствами
- приватизационными счетами

ЮРИДИЧЕСКИЕ УСЛУГИ

ДТ "РЕСПЕКТ"
г.Киев,ул. Леонтовича,6
3 этаж
тел. 224 1565
факс 224 3297

АУДИТ
- независимые аудиторские проверки
- экспертизы
- консультации по учету, отчетности, налогообложению и анализу хозяйственной деятельности
- научно-исследовательские работы в области аудита

"ВІСПЕР-АУДИТ"
г. Киев, бульвар Л.Украинки,26
комн.710
тел. 296 3721
факс 296 6278

КИЇВСЬКА РУСЬ

Информация о третьем выпуске акций акционерным обществом открытого типа «Финансово-инвестиционная компания «Киевская Русь»

1. Основные данные об эмитенте

1.1. Акционерное общество открытого типа «Финансово-инвестиционная компания «Киевская Русь», в дальнейшем — Компания, зарегистрирована администрацией Кременчугского городского Совета народных депутатов 09.09.1993г., регистр. номер — 335.

1.2. Юридический адрес Компании: Украина, Полтавская обл., г.Кременчуг, ул. Республиканская, 81.

1.3. Уставной фонд Компании на 15.10.1994г. составил 56 382 000 000 (пятьдесят шесть миллиардов триста восемьдесят два миллиона) крб., сформирован полностью.

1.4. Высший орган управления Компании — общее собрание акционеров, исполнительный орган — дирекция, контрольный орган — наблюдательный совет.

1.5. Реквизиты Компании в Кременчугском филиале АБ «Инко» г.Кременчуга, МФО 331111, расчетный счет 467016 в украинских карбованцах.

2. Сведения о предстоящем выпуске ценных бумаг

2.1. Вид выпускаемых ценных бумаг — простые именные акции. Номинальная стоимость — 5000 крб. Количество — 4.723.600 (четыре миллиона семьсот двадцать три тысячи шестьсот) шт., серии С (с номера 000001 по номер 4.723.600). Общий объем эмиссии составляет 23.618.000.000 крб.

2.2. Форма выпуска акций — наличная.

2.3. В процессе распространения акции передаются как юридическим, так и физическим лицам с наличной и безналичной оплатой.

2.4. Основные направления средств — получение прибыли на основе осуществления операций на рынке ценных бумаг; развитие инфраструктуры фондового рынка; решение социально-экономических проблем.

2.5. Начало открытой подписки на акции — 20.11.94 г., конец подписки — 20.05.95 г.

3. Условия выпуска

3.1. Акции Компании являются именными ценными бумагами и распространяются без ограничения на добровольной основе.

3.2. Дивиденды по акциям выплачиваются эмитентом 1 раз в год, первая выплата осуществляется по истечении первого календарного года со дня окончания подписки.

3.3. Подписка на акции осуществляется по свободному курсу, размер которого зависит от времени их приобретения в течение года.

3.4. Дивиденды на акции утверждаются Собранием акционеров по рекомендациям наблюдательного совета.

4. Первичное размещение

4.1. Подписка на акции Компании производится по адресу: г.Кременчуг, ул.Красина, 71/73, тел. 2-45-11, а также во всех ее филиалах и их представительствах.

4.2. Компания распространяет акции без каких-либо ограничений, независимо от юридического статуса или места жительства акционеров.

5. Факторы риска

5.1. Принимая решение о приобретении акций Компании, следует учитывать такие факторы риска:

— нестабильность законодательства в системе экономики и налогообложения;

— задержку приватизации, проведения экономической реформы;

— ухудшение экономической ситуации в стране;

— прогрессирующие темпы инфляции.

Директор Киевского филиала МДС В.А.СОБОДАР.

Акціонерне товариство

Інвестиційний Фонд «КСЕН-ІНВЕСТ»

спільно з зовнішньоторговельною фірмою

«МАВЕГ Гмбх» (Німеччина)

організовують поставку для підприємств України та країн СНД обладнання, комплектуючих виробів та запасних частин з країн Західної Європи, Японії, Америки.

Стабільні зв'язки з 230 заводами-виробниками.

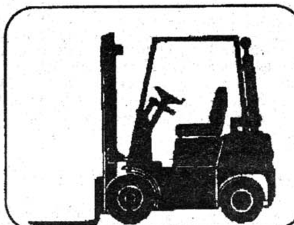
Гарантія якості.

ОПЛАТА В УКРАЇНСЬКИХ КАРБОВАНЦЯХ ТА ВКВ.

Можливі розрахунки продукцією підприємств.

Наш телефон (044) 272-43-36.

balkancar **БОЛГАРСКАЯ ФИРМА** предлагает:

электрокары,
погрузчики,
аккумуляторы,
шины и запчасти,
электротельферы,
транспортерную ленту.

город Харьков

тел./факс (0572) 32-01-26

тел.	30 - 90 - 25
факс	38 - 82 - 62
телетайп	31 - 12 - 47 "Маяк"

PAREX BANK

Без проблем и формальностей!

- ПРОДАЕМ КАРБОВАНЦЫ ЗА ВАЛЮТУ ТЕЛ.222416, 222264
- ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦЫ, ТЕНГЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ ТЕЛ.229561, 213540
- СПРАВКИ О КУРСАХ ТЕЛ.281483
- ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ ТЕЛ.283659
- АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ ТЕЛ.284330

Филиал "Лаймдота": ул. Кр.Барона 20/22, Рига, Латвия
Тел.: (0132)-222264, 222416, Факс: 281595
Телекс 614567 LAIM SU

Предприятие реализует со склада в Киеве:
а/м ГАЗ 31029 «Волга», УАЗ всех модификаций.
Покупаем: а/м КрАЗ и «Таврия».
Тел. 449-29-17.

Изготовим и реализуем:
ПАКЕТЫ П/ЭТИЛЕНОВЫЕ,
а также
пленку п/этиленовую;
трубы п/этиленовые;
полипропилен.
Купим:
экструдер;
линии для пр-ва пакетов.
Тел.: (0642) 54-15-90, 54-41-09, 54-40-51.
Факс (0642) 54-73-02.

Акціонерне товариство виробничо-торгова фірма «Сіверянка» (м.Чернігів)

виготовляє куртки ватні, робочий одяг в асортименті, постільну білизну, надувні гумові човни, а також приймає замовлення на виготовлення різних моделей чоловічого, жіночого та дитячого одягу. На фірмі відкрито пункт продажу та передпродажної підготовки швейного обладнання виробництва Оршанського заводу.

Телефони для довідок:(0462) 95-52-67; 3-04-36; 95-52-39; 95-52-81; 3-71-75.

Арбітражний суд м.Києва почав слухання справи про банкрутство ЛТД «Інтерстом» № 15/138.

Кредиторам та можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржників у місячний строк з моменту опублікування оголошення за адресою:

м.Київ, вул. Б.Хмельницького, 44-В. Арбітражний суд м.Києва.

РАБОЧАЯ ОДЕЖДА

Куртки ватные, рукавицы рабочие.

Приглашаем к сотрудничеству дилеров.

Тел./факс (044) 244-08-53, 276-23-06.

Найстрашніша бідність — бездуховність

Хоч які сюрпризи не підкидає нам життя, а людина тягнеться до мистецтва, до краси. І як важливо підтримати ці поривання, не дати згаснути українській національній культурі. Чи добре горять у нас факели національної культури, як підтримується її вогонь — про це листи наших читачів.

А СВОЇ ЙОГО НЕ ЗНАЮТЬ

Український народ талановитий — це ще раз підтвердив наш земляк Ігор Завадський на міжнародному конкурсі баяністів-акордеоністів «Гран-прі Франція». Але соромно перед іншими народами світу, що ми не дбаємо про своїх самородків, не рекламуємо навіть на нашому телебаченні. А людина повинна розвивати свій талант. І якщо в своїй країні вона не знаходить підтримки, то цілком зрозуміло, що її, як це часто буває, потягне за кордон. А потім ми ображаємося, що нас залишають таланти. Певна, що навіть після того, як увесь світ дізнався про Ігоря Завадського, на його батьківщині багато хто навіть не чув про нього. Невже все це від бідності нашої культури?

Ніна СЕМЕНОВА.

Дніпропетровськ.

ТРЕБА ВЧИТИ ЗМАЛКУ

Основне завдання культурного розвитку підростаючого покоління — навчити його сприймати красу, сформувати естетичні й етичні почуття. І це в першу чергу повинні вирішувати сім'я, дитсадок, школа. Та саме в дитячому віці естетичні почуття дуже часто формуються не на кращих зразках культурної спадщини нашого народу. І тут починається бездуховність нашої молоді. Бездуховна людина має примітивний грубий смак і інтерес. У мистецтві такі люди шукають тільки розваги, відкидаючи справжні високохудожні твори, які вимагають серйозного і зосередженого сприйняття й роздумів. А тому треба змалку вчити дітей сприймати красу.

Костянтин КРАШЕНИННИКОВ.

Добропілля Донецької області.

ТРАДИЦІЙНО, А НЕ ВІД ВИПАДКУ ДО ВИПАДКУ

Одного разу я потрапив на свято духової музики у виконанні військових оркестрів, яке відбувалося просто неба у столиці на площі Незалежності. Тисячі киян протягом кількох годин насолоджувалися чудовою музикою! Хотілося б, щоб такі свята проводилися частіше, з ширшим репертуаром. Щоб це стало традицією, а не проводилося від випадку до випадку. Треба залучати молодь до гри на духових інструментах. Бо таке враження, що магнітофони та зарубіжні виконавці витіснили всі музичні інструменти і навіть бажання грати на них. А шкода.

М.БОНАДИК.

Київ.

ОЦЕ ТАКА НАША КУЛЬТУРА?

Якось дивився по телебаченню КВК. Серед учасників було три команди з України. Вигляд вони мали жалюгідний. Наші «веселуни» паплюжили рідну мову, свою державу, свій народ. Це високо цінувало журі, і команди отримували високі бали. Сумно ставало від того, що наша молодь володіє таким «високим» рівнем і культури, і патріотизму.

І.ГЕРАСИМЕНКО.

Краматорськ Донецької області.

САМОДІЯЛЬНИЙ, АЛЕ НАРОДНИЙ

Хочу розповісти про прекрасний народний самодіяльний театр Олександрійського центру культури і дозвілля, який засновано ще в 1954 році. Уже через чотири роки йому було присвоєно звання народного, а ще через чотири у нього відібрали приміщення і тимчасово розмістили у непристосованому будинку. Тимчасовість триває уже 31 рік. Театру вже сорок років, але він так і не має свого приміщення. За час існування колектив поставив понад 50 вистав, був лауреатом всесоюзних та республіканських конкурсів, нагороджений багатьма дипломами, грамотами. Глядачі Олександрії й області люблять і шанують народний самодіяльний театр і завжди з нетерпінням чекають нових постановок.

Лідія ДЗЯБКО, артистка театру.

Олександрія Кіровоградської області.

Спорт

«Київ-Баскет» — самотній подорожній, але на європейському шляху

Шість українських баскетбольних клубів стартували в нинішніх розіграшах кубкових євротурнірів. І от тепер лише віцечемпіон країни — клуб «Київ-Баскет» — продовжує боротьбу в гордій самоті. Що ж, неприємно, що до абсолютного мінімуму скоротилося наше представництво на європейській арені. Хоча, з другого боку, вихід на такий високий рівень змагань нашого представника — подія приємна й оптимістична.

Нагадаю, що на третьому етапі Кубка Європи підступний жереб звів у пару київські команди — «Будівельник-Дніпро-Інвест» та «Київ-Баскет» — чемпіона і віцечемпіона. Тиждень тому «Баскет» подарував сенсацію, перемігши суперника на його території — 118:91!

Що ж, із такою формою (27 очок!) можна було не сумніватися у позитивному для «Баскета» підсумку двобою. Повторна гра проходила в Палаці спорту. Концерн «Денді» знову подарував свято для прихильників спорту столиці. Вхід був безплатним. Але не через це, гадаю, на трибунах зібралося понад п'ять тисяч глядачів. Річ у тім, що баскетбол тепер переживає ренесанс і в Києві, і по всій Україні.

А сама гра була напруженою і цікавою. Весь матч перед вів «Баскет». Він переміг і цього разу, щоправда, скромніше — 101:95 (54:43).

Успіхові колективу, зрозуміло, дуже радів президент концерну «Денді» та клубу «Київ-Баскет» Михайло Бродський:

— Тепер треба підтвердити високу марку українського баскетболу і на вищому етапі Кубка Європи, — сказав він. — До речі, на ньому змагатимуться дванадцять клубів, розділені на дві підгрупи. Жеребкування відбудеться в Мюнхені в суботу. Туди вилітає наш головний граючий тренер Андрій Підковиров. Старт наступного етапу — 22 листопада. Не виключено, що наша команда побуває перед цим у Греції. Є запрошення нашого земляка Олександра Волкова, який грає в «Олімпіакосі». Тепер ведуться переговори стосовно того візиту...

Ну, а баскетболісти «Будівельника» також матимуть шанс вже скоро послужити державі. Дев'ятеро з них — Чернов, Молчанов, Яйло, Харченко, Журавльов, Успенський, Лохманчук, Окунський, Приходько — покликані Зурабом Хромаєвим під знамена національної збірної, яка 9 листопада в Києві у матчі відбіркового турніру чемпіонату Європи прийматиме збірну Боснії та Герцеговини. До цієї компанії додаються ще й Мурзін з «Київ-Баскета» та Пудзерей з одеської «БІПИ-Моди»...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: момент зустрічі київських команд.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

***

Футбол. Кубок країни. 1/16 фіналу. Таврія (Сімферополь) — Хутровик — 3:1 (перший матч —1:1), Карпати (Львів) — Закарпаття — 1:2 (3:0), Торпедо (Запоріжжя) — Хімік (Житомир) — 0:2 (4:1), Темп — Керамік — 0:1 (2:0), Верес — Борисфен — 0:1 (3:0), Волинь — Ворскла — 0:2 (2:1), Нива (Тернопіль) —Явір — 0:0 (4:0), Кривбас — Віктор — 4:0 (7:1), Нива (Вінниця) — Титан — 2:1 (3:2), Зоря-МАЛС — Сталь — 0:2 (1:1), Чорноморець — Медіта — 2:2 (4:0), Кремінь — Авангард (Жидачів) — 2:2 (5:0). Матч київського «Динамо» з «Газівником» гратиметься 5 листопада.

— Що то, кумо, привезли до лавки? Чи не оселедці? Так посолонцювати хочеться!

— Та ні. Жувачки й банани.

(З розмови на сільській вулиці)

Колись у баби Мотрі було аж три фуфайки. Нова — «на вихід», поношена — в колгосп, на буряки, і зовсім старенька — поратися вдома по господарству. Тепер немає жодної. Точніше, одна залишилася,та не варта й доброго слова — латка латку доганяє. Морока і з дідом — зовсім обносився, а простих штанів та сорочок як не завозили до сільмагу, так і не завозять. І черевиків дешевих немає, і хусток вовняних, щоб поперек обв'язати, й теплої білизни. Дівчата-продавщиці, коли питає, чи не привезли «старечого» краму, сміються: «Минула, бабо, мода на куфайки й пантолони. Он дивіться по телевізору: такі, як ви, американські баби й діди у джинсах та шортах ходять! Купуйте й ви!»

Сплюнула тоді «баба Мотря спересердя і вийшла з магазину. Що ти їм, молодим та безтурботним, скажеш — якби вони з дідом, до прикладу, й надумали купити тих заморських штанів, то їхньої пенсії, разом узятої, не вистачило б і на одну холошу... Не їздять, не шукають фуфайок, ще й сміються...

— Це правда, вже років зо чотири, як ми не завозили жодної куртки ватяної, — розповіла завідувачка промтоварного магазину села Дубіївки Черкаського району Зінаїда Терещенко. — Це не тому, що ми не хочемо чи нам невигідно. А тому, що цей товар перестали випускати фабрики. Їздила я не раз на Звенигородську швейну фабрику, звідки раніше одержували куртки, а там кажуть: везіть тканину, вату, нитки — то й виконаємо ваше замовлення... А скільки довелося оббивати різних порогів, поки завезли калоші! «Вирвали»-таки, привезли. Глянули люди на ціну і вжахнулися: пара коштує 152 тисячі карбованців, а пенсії багато старих колгоспників одержують лише по 170—180 тисяч. Отож або хліб купуй, або калоші...

Не можуть купити селяни також бавовняних жіночих халатів, панчіх, шкарпеток, дитячої одежі, м'яких капців. Щоправда, якось завезли ціною 170 тисяч за пару, то довго до них покупці приглядалися. Але найбільше, особливо жінкам, допікає, що немає натільної теплої білизни. На посивіле ти-пошивати-латати. Проте найдужче болить у них душа за те, в чому їх... поховають. «Я уже віддала б усю свою пенсію, аби лиш мені купити прості панчохи на смерть», — сказала, зітхаючи, зігнута бабуся. «Кого вже не просила в городі подивитися по лавках — нема, кажуть, та й годі».

— Не тільки люди, а й споживча кооперація, котра їх обслуговує, загнана нині в глухий кут, — резюмував, вислухавши мої спостереження, заступник голови правління облспоживспілки Анатолій Погребняк. — Наша система нині не живе, а животіє: обігові кошти знецінилися, за кредити банки деруть, як з рідного батька — непомірні податки довершують справу розвалу державної кооперації. І все це відбувається не тому, що зіткнувшись з ринком, ми зазнаємо поразки. Навпаки — чиє перше те, що не діють ринкові закони, а, як і раніше, спрацьовують важелі адміністрування. Скажіть, де ви знайдете торговця, котрий свідомо торгував би собі на збиток? А ми торгуємо, бо «монополісти» на селі. Чому ніхто з комерсантів не береться продавати хліб, молоко, навіть масло, яке не дешеве? Невигідно. Кооперація на кожній проданій у селі хлібині зазнає збитків від 200 до 700 карбованців. Те саме щодо м'ясо-молочної продукції, олії, цукру, борошна, крупів. За півріччя облспоживспілка мала в цілому 11 мільярдів прибутку і близько 14 мільярдів збитків у галузі торгівлі. Чи може таке витримати будь-яка система? Ні. Якщо нас залишено сам на сам з багатостраждальним селом, то обов'язок не тиснути, а допомагати. Якби була сприятлива державна політика щодо споживчої кооперації, ми могли б товарами завалити село. Однак для цього потрібно зняти з шиї кооперації податковий зашморг. Не буде цього зроблено — наша система приречена на неминучу загибель. А з нею й село...

Бо вони їй не по кишені й не до душі

Після відвідин віддалених сіл і хуторів області, де на порожніх полицях сільмагів бовваніли лиш банки з кабачковою ікрою та пляшки з оцтом, а на місці промтоварів лежали яскраві китайські футболки, слова Анатолія Погребняка не здавалися перебільшенням. Село, затиснуте лещатами кризи, тримається з останніх сил. Якщо нестачу продовольчих виробів у сільському магазині воно може компенсувати з власного підсобного господарства, то скруту з промисловими товарами — ні. (Не повертатися ж знову до прядки й мотовила?!) Селяни ходять, як жебраки. Вже попереносили те, що раніше викидали на горища як непотріб. Особливо потерпають механізатори, тваринники, у котрих на роботі «горить» одежа, а справити нову: просту, зручну й за помірними цінами — ніде. І через те в людей накипіло на душі. Ось чому можлива неординарна ситуація (принаймні про це говорили мені не раз), що збирається гурт бідових сільських жінок, котрі за словом у кишеню не лізуть, поїдуть вони до столиці й продемонструють високоповажним міністрам Кабінету міністрів, одягненим у костюми явно не Прилуцької швейної фабрики, те, що прогорювала показати доярка своєму депутатові... Нецивілізовано? Соромно? Авжеж. Такої ганьби, певна річ, не «удостоювався» жоден уряд у світі. А щоб цього не сталося, схаменіться, державні мужі, «будьте люде»...

від заморозків бурякове поле чи на ферму, де гуляють протяги, задублі джинси не надінеш...

У цьому зв'язку в одному селі з «чорним гумором» переповіли про зустріч новоспеченого столичного депутата з виборцями. Довго й нудно переконував він тваринників про переваги «нової» економіки і про «завтрашнє швидке наповнення ринку товарами». Раптом якась з доярок не витримала того «співу» — підійшла до промовця й рубонула: «Не знаю, що завтра буде, — обіцянками ми вже ситі по горло! Хочете, підніму спідницю й покажу, що є сьогодні — ми вже обносилися до краю!..» Народний обранець пополотнів, як стіна, закрутив головою і кулею вискочив з «червоного» кутка...

Старі селянки розповіли мені, чекаючи під крамницею, коли привезуть (а чи привезуть?) хліб на їхній хутір з райцентру, про те, що вони згодні доживати віку в тому, що раніше надбали. Їм, мовляв, не звикати до нестатків, ши-

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

Видавець — Президія Верховної Ради України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУЩКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.

♦ Рукописів не повертаємо.

♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 385117.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311210.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».